

คำอธิบายสรุปสาระสำคัญของ
พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าอธิบดี
พ.ศ. ๒๕๖๒

สาระสำคัญ

๑. สืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๒ ว่าด้วยองค์การอิสระ ได้บัญญัติคุณสมบัติของบุคคลผู้ที่ได้รับการสรรหาให้ดำรงตำแหน่งในองค์การอิสระ อาทิ ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ไว้ประการหนึ่งว่า ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาต้องมีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินรับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่า แต่เนื่องจากยังไม่มีข้อกำหนดหลักเกณฑ์กลางเพื่อเทียบตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการอื่นกับตำแหน่งอธิบดี ทำให้เกิดปัญหาในการพิจารณา จึงสมควรกำหนดให้มีหลักเกณฑ์กลางสำหรับการพิจารณาเทียบตำแหน่งดังกล่าว เพื่อให้การปฏิบัติของส่วนราชการต่าง ๆ มีความสอดคล้องกัน เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงานบุคคลภาครัฐและประเทศ

๒. พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ใช้บังคับกับการพิจารณาตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการของรัฐในฝ่ายพลเรือน ทหาร และตำรวจ ที่เทียบเท่าอธิบดีเป็นการทั่วไป แต่หากมีกฎหมายเฉพาะในเรื่องใดก็ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเฉพาะในเรื่องนั้น อาทิ การเทียบตำแหน่งเพื่อรับโอนข้าราชการ การได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ โดยในการพิจารณาเทียบตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าอธิบดี อย่างน้อยต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามมาตรา ๔ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นตำแหน่งที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามกฎหมายอื่น

(๒) เป็นตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการ ไม่ว่าจะส่วนราชการนั้นจะมีฐานะเป็นนิติบุคคลหรือไม่

(๓) เป็นตำแหน่งประเภทบริหารซึ่งมีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายในการบังคับบัญชา บริหารงาน บริหารงานบุคคล และบริหารงบประมาณของส่วนราชการนั้น ซึ่งไม่รวมถึงหน้าที่และอำนาจในฐานะผู้รับมอบอำนาจ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕ กำหนดให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลตามกฎหมายของแต่ละส่วนราชการไปวางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่ง

หัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าอธิบดีสำหรับใช้กับข้าราชการในส่วนราชการของตนภายใต้หลักเกณฑ์ดังกล่าว

๓. กำหนดให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดการเทียบตำแหน่งขึ้นมาคณะหนึ่งตามมาตรา ๗ ประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาการเทียบตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้ จำนวนไม่เกิน ๓ คน เป็นกรรมการ และให้ข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนคนหนึ่ง เป็นเลขานุการ และอีกไม่เกิน ๒ คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบ เปรียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าอธิบดีที่องค์กรกลาง บริหารงานบุคคลเสนอมา และวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการเทียบตำแหน่งและกำหนดหลักเกณฑ์ กลางสำหรับเป็นแนวทางโดยไม่ขัดต่อพระราชบัญญัตินี้ กรณีการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ ให้เป็นที่สุด และให้ส่วนราชการดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนั้น

.....

หมายเหตุ คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการจะ ปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญ